

TEMA: inkasavimo pirminiai apskaitos dokumentai

Pačio inkasavimo dokumentai yra tie, kurie fiksuoja pinigų ar vertybių gavimą ir užtikrina, kad pinigai buvo gauti pagal nustatytą tvarką. Pagrindiniai inkasavimo dokumentai:

1. **Inkasavimo orderis** – tai pagrindinis dokumentas, kuris patvirtina, kad buvo atliktas inkasavimas (pinigų priėmimas). Jame nurodoma, kas, kada ir kiek pinigų ar kitų vertybių gavo, taip pat gali būti pateikiama informacija apie gavėjo ir mokėtojo duomenis.
2. **Kasos kvitas** – dokumentas, išrašomas kasoje, kai fizinė pinigų suma yra paimama. Tai patvirtina, kad pinigai buvo gauti ir pateikia detalią informaciją apie atsiskaitymą (pvz., sumą, datą, kasą ir kt.).
3. **Banko pervedimo kvitas arba banko išrašas** – jei inkasavimas buvo atliktas banke (pvz., pervedus pinigus į banko sąskaitą), tai banko pervedimo kvitas ar išrašas yra dokumentas, kuris patvirtina, kad pervedimas buvo atliktas, nurodant sumą, datą ir gavėją.
4. **Gražinimo dokumentai** – jei inkasavimas susijęs su gražinimu, gali būti parengti dokumentai, patvirtinantys, kad pinigai buvo gražinti klientui ar kitam asmeniui.
5. **Inkasavimo ataskaita** – šis dokumentas dažnai naudojamas įmonėse, kuriose atliekami periodiniai inkasavimai. Jame nurodomos visos gautos sumos ir susiję duomenys.
6. **Kasos aparatai ar kasos sistemos išrašytos ataskaitos** – kai inkasavimas atliekamas naudojant kasos aparatą arba kasos sistemą, gali būti išrašomi kasos aparato kvitai arba ataskaitos, kuriuose pateikiama informacija apie gautas sumas.

Visi šie dokumentai yra būtini tiek vidinei apskaitai, tiek mokesčių ir teisinėms prievolėms įvykdyti.

Inkasavimo procesas Lietuvoje yra reglamentuojamas įvairiais teisės aktais, kurie nustato pinigų priėmimo tvarką ir atsakomybę. Pagrindiniai teisės aktai, kurie patvirtina ir reglamentuoja inkasavimo veiksmus, yra šie:

1. Lietuvos Respublikos Finansinės apskaitos įstatymas

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.154657/asr>

– šis įstatymas nustato pagrindinius buhalterinės apskaitos reikalavimus, įskaitant inkasavimo dokumentų tvarkymą, registravimą ir apskaitą. Jis apibrėžia, kaip turėtų būti tvarkomi visi pinigų ir vertybių gavimo procesai.

2. Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymas

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.41300/asr>

– šis įstatymas apima reikalavimus dėl pinigų srautų stebėsenos ir patikros. Jei inkasavimas yra susijęs su dideliais pervedimais ar įtartinais sandoriais, šiame įstatyme nustatyti reikalavimai taikomi, siekiant užkirsti kelią pinigų plovimui.

3. **Kasos operacijų taisyklės** – šios taisyklės reglamentuoja kasos operacijų atlikimo tvarką, nustato, kaip turi būti įforminamos kasos operacijos, įskaitant pinigų gavimą ir išmokėjimą. Jos turi būti patvirtintos pačios įmonės direktoriaus įsakymu t.y. kasos operacijos taisyklės nusistato pati įmonė (Įsakymu)

4. Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymas

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.231855/asr>

– šis įstatymas nustato mokesčių apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarką, taip pat reglamentuoja inkasavimo dokumentų ir sandorių ataskaitų teikimą mokesčių administratoriui.

5. Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.107687/asr>

– šiame kodekse apibrėžiami civiliniai santykiai, įskaitant pinigų gavimą ir jų atsiskaitymą. Jame nustatyta, kaip turi būti atliktas inkasavimas pagal sutartis ir kitas civilines prievoles.

6. Europos Sąjungos teisės aktai (kai taikoma)

<https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/law/find-legislation-lt>

– ES reglamentai ir direktyvos dėl finansinių operacijų stebėsenos, pinigų pervedimų ir mokesčių bei kovos su finansiniu nusikalstamumu taip pat gali būti taikomi, ypač jei inkasavimas apima tarptautinius pervedimus.

Visi šie teisės aktai užtikrina teisinę inkasavimo procedūrų tvarką ir saugumą, padeda išvengti neteisėtų veiksmų ir užtikrina, kad įmonės ar asmenys laikytųsi nustatytų reikalavimų, tvarkydami pinigų ir kitų vertybių srautus.